

11 Σεπτεμβρίου 2016

Ετοιμάστε το παιδί για την επιτυχία του στο σχολείο

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Για να «επιτύχει» ένα παιδί στο σχολείο, γονείς και δάσκαλοι πρέπει να υιοθετήσουν μια στάση που θα δημιουργήσει ένα ευνοϊκό περιβάλλον στους μικρούς μαθητές. Ανταλλαγή εμπειριών και συναισθημάτων, εκδήλωση εκτίμησης και ενδιαφέροντος, προσδοκίες, πειθαρχία, υποστήριξη και ενθάρρυνση είναι οι λέξεις κλειδιά.

Οι γονείς είναι οι πρώτες μορφές «μεγάλων»

Είναι προφανές ότι ο ρόλος των γονιών όσον αφορά την προετοιμασία του παιδιού

τους για την επιτυχία του στο σχολείο δεν ξεκινά με την είσοδό του στο σχολείο. Αυτή η στιγμή, η οποία γενικά περιστρέφεται γύρω από την ηλικία των 6 ετών, αποτελεί κρίσιμη καμπή στη ζωή ενός παιδιού και η επιτυχία προϋποθέτει μια όσο το δυνατόν πιο σωστή αντιμετώπιση από την ημέρα της γέννησής του. Καθώς θα περνούν τα χρόνια, οι γονείς θα μάθουν να εμφανίζονται στο παιδί τους ως «μεγάλοι» που, με την καλοσύνη τους και την ικανότητά τους να δημιουργούν γύρω του ένα ασφαλές πλαίσιο, θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες του και θα το καθοδηγούν στην πορεία του προς την ωρίμανση.

Το σχολείο πρέπει να ευνοεί την ανάπτυξη

Η πορεία προς την ωρίμανση περιλαμβάνει πολλές φάσεις και μια από τις πιο σημαντικές είναι η είσοδος στο σχολείο. Συχνά πρόκειται για την πρώτη σοβαρή φάση αποστασιοποίησης του παιδιού από τους γονείς του. Στο σχολείο, έρχεται σε επαφή με άλλους ενήλικες, έξω από το σπίτι του, και ως ένα βαθμό αποκόπτεται από το οικογενειακό του περιβάλλον. Με την απόσταση αυτή, που δημιουργείται και μεγαλώνει σταδιακά, το παιδί βαδίζει προς μια λίγο μεγαλύτερη αυτονομία και συνεχίζει να αναπτύσσει την ατομικότητά του.

Το παιδί εξακολουθεί επίσης να μεγαλώνει αναπτύσσοντας μεγαλύτερες ικανότητες κοινωνικοποίησης με τους συνομηλίκους του. Όταν έρχεται τακτικά σε επαφή με άτομα που του μοιάζουν, αρχίζει επίσης «να μαθαίνει τον άλλον», να αποκόπτεται από τις δικές του εμπειρίες και να βλέπει πώς άλλοι, όχι πολύ διαφορετικοί από το ίδιο, προσαρμόζονται, αντιμετωπίζουν τις ανάγκες της πραγματικότητας, συμβιβάζονται με τους ενήλικες, ανοίγουν το δικό τους δρόμο σημειώνοντας διάφορες επιτυχίες. Η μάθηση σε μια ομάδα εκτός οικογενείας, αρκετά ομοιογενή παρότι περιλαμβάνει πολλές ατομικές διαφορές, προσφέρει ευκαιρίες για προσωπική ανάπτυξη.

Τέλος, και εδώ βρίσκεται αναμφίβολα η πρωταρχική αποστολή του σχολείου: το παιδί βρίσκεται εκεί για να αποκτήσει γνώσεις, οι οποίες πρέπει να του χρησιμεύσουν στην ενήλικη ζωή του. Η απόκτηση διαφόρων γνώσεων και η εξάσκηση στην αξιοποίησή τους, κάνει εφικτή την ανάπτυξη του μηχανισμού της σκέψης, δηλαδή την ανάπτυξη των ικανοτήτων ανάλυσης και σύνθεσης, καθώς και των ικανοτήτων γενίκευσης. Η τακτική χρήση αυτού του μηχανισμού σκέψης θα εξασφαλίσει στο παιδί πολύτιμα εφόδια που θα το βοηθήσουν να ελέγξει την πραγματικότητα, να επιτύχει και άλλες κατακτήσεις και να αποκτήσει την ικανότητα να αναπτυχθεί προσωπικά, να μεγαλώσει. Είναι, λοιπόν, τεράστια η σημασία της υποστήριξης που μπορούν να προσφέρουν οι γονείς στο παιδί τους ώστε να επιτύχει στο σχολείο.

Τακτική ενημέρωση των γονέων

Σαν γονείς πρέπει πάντα να γνωρίζετε τι κάνει το παιδί σας στο σχολείο, τι μαθαίνει και πώς συμπεριφέρεται. Χωρίς αυτές τις πληροφορίες, δεν θα έχετε την δυνατότητα να παρακολουθείτε τα παιδιά σας στα μαθήματα, να εφαρμόσετε στο σπίτι μια μέθοδο που να θυμίζει το σύστημα του σχολείου, με μαθήματα και εργασίες, να προσδιορίσετε και να ελέγξετε πόσες και τι είδους προσπάθειες πρέπει να καταβάλλει το παιδί όταν επιστρέφει στο σπίτι.

Εάν το παιδί παρουσιάζει δυσκολίες, επιβάλλεται να ενημερώνεστε τακτικά, ακόμα και αν χρειαστεί, να οργανώνονται συναντήσεις ανάμεσα σε σας και το δάσκαλο ή άλλους ειδικούς, ώστε να εντοπιστεί η φύση και η αιτία του προβλήματος. Εάν υπάρξει μια σωστή διάγνωση της κατάστασης, θα έχετε τη δυνατότητα να αποφασίσετε μαζί με τον δάσκαλο, ένα συντονισμένο πρόγραμμα παρέμβασης, στο πλαίσιο του οποίου θα αλληλοβοηθούνται σε αυτή την προσπάθεια υποστήριξης του παιδιού.

Η εκδήλωση ενδιαφέροντος και εκτίμησης

Οι γονείς μπορούν να παίξουν πρωταρχικό ρόλο στην προετοιμασία του παιδιού για την επιτυχία του στο σχολείο, δείχνοντάς τους κάτι πολύ απλό, αλλά πολύτιμο, το ενδιαφέρον τους. Δεν υπάρχει αμφιβολία, αυτή είναι η βασική προϋπόθεση για την επιτυχία του. Γιατί τα παιδιά πριν αρχίσουν να κάνουν πράγματα για τον εαυτό τους, τα κάνουν για να ευχαριστήσουν τους γονείς τους και να τραβήξουν την προσοχή τους, που τους είναι απαραίτητη. Η επιθυμία τους να κερδίσουν την εκτίμησή τους και ο φόβος τους μήπως τη χάσουν είναι η πρώτη κινητήρια δύναμη της επιθυμίας τους να εκπληρώσουν τις προσδοκίες των γονέων. Το ενδιαφέρον που δείχνουν οι γονείς για τις σπουδές του παιδιού, και κατά συνέπεια για αυτό το ίδιο, θα καθορίσει σε μεγάλο βαθμό το ενδιαφέρον που θα δείξει για τα μαθήματά του. Πολύ συχνά ακούμε παιδιά που έχουν αποτύχει να λένε «Γιατί να προσπαθήσω; Ούτε που τους νοιάζει τι κάνω!». Αντίθετα, ποιοι γονείς δεν βλέπουν τη χαρά στο προσωπάκι του παιδιού τους όταν του λένε ότι τώρα είναι «ικανό» για κάποια καινούργια δραστηριότητα, έτοιμο να αποκτήσει νέες γνώσεις ή να αναλάβει κάποια σημαντική αρμοδιότητα; Όταν το παιδί αισθάνεται ότι το αναγνωρίζουν, αναγνωρίζει και αυτό τις προσδοκίες των άλλων, των γονέων ή των δασκάλων του, και κάνει πρόθυμα ό,τι περιμένουν από αυτό.

Οι προσδοκίες πρέπει να είναι εύλογες

Εδώ τίθεται το θέμα της φύσης και της έντασης των προσδοκιών των γονιών, που μπορεί να κυμαίνονται από την παντελή έλλειψη έως την υπερβολή. Να τρέφουμε εμείς επιθυμίες για το παιδί ή να του δημιουργούμε την επιθυμία να ανοίξει το δρόμο του; Οι γονείς προσφέρουν μεγάλη βοήθεια γεννώντας στο παιδί τους την επιθυμία να μάθει και όχι εξαναγκάζοντάς το και απαιτώντας από αυτό συνεχείς επιτυχίες. Η περιέργεια δεν επιτυγχάνεται δια της βίας, κεντρίζεται. Οι

προσδοκίες, όταν δεν είναι υπερβολικές ή όταν δεν αποτελούν τη μοναδική σχέση που έχουν οι γονείς με το παιδί τους, γίνονται σημαντικό μέσο για να δείξουν το ενδιαφέρον τους και για το δρόμο που πρέπει το μικρό να ακολουθήσει για να τις ικανοποιήσει. Η διαπίστωση που κάνει το παιδί «αυτό θέλουν από εμένα» έχει οργανωτική επίδραση πάνω του, αρκεί οι γονείς να του προσφέρουν τις κατάλληλες συνθήκες. Μόνο με προσδοκίες και χωρίς υποστήριξη, το παιδί βρίσκεται διχασμένο, με αυξημένες πιθανότητες αποτυχίας και συχνά, ως αντάλλαγμα, ωθείται στη «λούφα» ή στη ζαβολιά.

Πειθαρχία και υποστήριξη είναι απαραίτητες

Η εφαρμογή μιας ρουτίνας που βοηθά τη μελέτη και την εποπτεία από τους γονείς αποκτά εξαιρετική σημασία. Όταν ξεκινά τη διαδικασία μάθησης το παιδί δεν ξέρει ακόμη πώς θα επιτύχει αυτά που περιμένουν από αυτό. Πρέπει να του δείξουν τον τρόπο να φτάσει εκεί και, εάν χρειάζεται, να το διατηρήσουν στο σωστό δρόμο. Και εδώ ωστόσο, η έλλειψη πειθαρχίας, όπως και η υπερβολική επιβολή της, είναι αντιπαραγωγικές. Η προθυμία, αλλά και η επιμονή στην προσπάθεια που καταβάλλεται, τρέφουν ένα μείγμα καλοσύνης και σταθερότητας. Η υπερβολική δόση της μιας ή της άλλης αποδιοργανώνει το παιδί και του μειώνει τις πιθανότητες επιτυχίας στα μαθήματά του ή το κάνει να θεωρεί αχώνευτη κάποια αναγκαία δραστηριότητα.

Κάντε το δάσκαλο σύμμαχό σας

Τα παιδιά αξιοποιούν καλύτερα το σχολικό περιβάλλον και τις γνώσεις που αποκτούν εκεί, εάν οι γονείς τους δείχνουν ότι συμφωνούν μέχρι κάποιο βαθμό με αυτά που προσδοκούν από το σχολείο. Η υπερβολική κριτική των γονιών για το σχολικό περιβάλλον ή το καμάρι για ένα παιδί που αποφεύγει ή αρνείται να κάνει ό,τι του ζητά το σχολείο, απειλεί την μάθηση. Ιδιαίτερα στην αρχή της σχολικής του πορείας το παιδί χρειάζεται ευνοϊκές συνθήκες για την ένταξή του σε ένα νέο περιβάλλον με περισσότερες απαιτήσεις. Εξάλλου ο ρόλος του «γονέα» και ο ρόλος του «δασκάλου», έχουν πολλές ομοιότητες. Με τον τρόπο του ο καθένας, έχει αποστολή να καθοδηγήσει το παιδί στις διάφορες κατακτήσεις ώστε να έχει μια επιτυχημένη ωρίμανση. Το παιδί θα θελήσει να «μεγαλώσει» μόνο εάν βρεθεί μπροστά σε «μεγάλους», κυρίως προσιτούς ώστε να συνδεθεί μαζί τους, από τους οποίους θα μάθει όσα δεν ξέρει ή δεν ελέγχει ακόμη, με τους οποίους θα ταυτιστεί, ώστε να γίνει και αυτό με τη σειρά του μεγάλο. Επομένως, η σχολική μάθηση και η επιτυχία εντάσσονται στο πλαίσιο μιας «σχέσης».

Με την συνεργασία της κας Μαρίας Σκαπέρα (Μ.Εδ. ψυχοπαιδαγωγός, εκπαιδευτικός σύμβουλος)

Από: Νινέττα Φαφούτη

Πηγή: imommy.gr